

Завдання. Обчислити власні значення та власні вектори матриці **A** методом Данилевського

$$A := \begin{bmatrix} 2.2 & 1 & 0.5 & 2 \\ 1 & 1.3 & 2 & 1 \\ 0.5 & 2 & 0.5 & 1.6 \\ 2 & 1 & 1.6 & 2 \end{bmatrix}$$

1) Знаходження власних значень матриці **A**

1.1) Зведемо матрицю **A** до нормальної форми Фробеніуса

$$E := \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

E - одинична матриця

Етап 1

$A_{4,3} = 1.6$ $A_{4,3}$ - елемент матриці *A*, відмінний від нуля

$$M3 := \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ A_{4,1} & A_{4,2} & 1 & A_{4,4} \\ -A_{4,3} & -A_{4,3} & A_{4,3} & -A_{4,3} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad M3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1.25 & -0.625 & 0.625 & -1.25 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Знаходимо обернену матрицю засобами Mathcad

$$M3^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 1.6 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Знаходимо обернену матрицю за формулами

$$M3_I := \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ A_{4,1} & A_{4,2} & A_{4,3} & A_{4,4} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad M3_I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 1.6 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A1 := M3^{-1} \cdot A \cdot M3 \quad A1 = \begin{bmatrix} 1.575 & 0.6875 & 0.3125 & 1.375 \\ -1.5 & 0.05 & 1.25 & -1.5 \\ 1.45 & 4.125 & 4.375 & 2.81 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Етап 2

$A1_{3,2} = 4.125$ $A1_{3,2}$ - елемент матриці *A1*, відмінний від нуля

$$M2 := \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ A1_{3,1} & 1 & A1_{3,3} & A1_{3,4} \\ -A1_{3,2} & A1_{3,2} & -A1_{3,2} & -A1_{3,2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad M2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ -0.3515 & 0.2424 & -1.0606 & -0.6812 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$M2^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1.45 & 4.125 & 4.375 & 2.81 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A2 := M2^{-1} \cdot A1 \cdot M2 \quad A2 = \begin{bmatrix} 1.3333 & 0.1667 & -0.4167 & 0.9067 \\ -4.3267 & 4.6667 & 7.1433 & -5.0133 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Етап 3

$A2_{2,1} = -4.3267$ $A_{2,1}$ - елемент матриці A2, відмінний від нуля

$$MI := \begin{bmatrix} 1 & A2_{2,2} & A2_{2,3} & A2_{2,4} \\ A2_{2,1} & -A2_{2,1} & -A2_{2,1} & -A2_{2,1} \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad MI = \begin{bmatrix} -0.2311 & 1.0786 & 1.651 & -1.1587 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$MI^{-1} = \begin{bmatrix} -4.3267 & 4.6667 & 7.1433 & -5.0133 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A3 := MI^{-1} \cdot A2 \cdot MI \quad A3 = \begin{bmatrix} 6 & 0.2 & -12.735 & 2.7616 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Отримали матрицю P, що має **нормальну форму Фробеніуса**.

Матриця P - матриця, **подібна** до матриці A

$$P := A3 = \begin{bmatrix} 6 & 0.2 & -12.735 & 2.7616 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

1.2) Знаходимо власні значення як корені характеристичного рівняння

Перший рядок матриці P визначає коефіцієнти при степенях λ характеристичного рівняння

$$\lambda^4 - 6 \cdot \lambda^3 - 0.2 \cdot \lambda^2 + 12.735 \cdot \lambda - 2.7616 = 0$$

$$v := \begin{bmatrix} -2.7616 \\ 12.735 \\ -0.2 \\ -6 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \lambda := \text{polyroots}(v) \quad - \text{знаходження коренів характеристичного рівняння}$$

$$\lambda = \begin{bmatrix} -1.4201 \\ 0.2226 \\ 1.5454 \\ 5.652 \end{bmatrix} \quad - \text{власні значення матриці A, знайдені методом Данилевського}$$

Перевірка. Порівняємо власні значення, знайдені методом Данилевського та власні значення, знайдені засобами Mathcad

$$\text{eigenvals}(A) = \begin{bmatrix} 5.652 \\ 1.5454 \\ 0.2226 \\ -1.4201 \end{bmatrix} \quad - \text{власні значення матриці A, знайдені за допомогою вбудованої в Mathcad функції } \text{eigenvals}(A)$$

2) Знаходження власних векторів матриці A

2.1) Знайдемо власні вектори матриці P

$$\lambda I := \lambda_1 = -1.4201 \quad yI := \begin{bmatrix} \lambda I^3 \\ \lambda I^2 \\ \lambda I \\ 1 \end{bmatrix} \quad yI = \begin{bmatrix} -2.8638 \\ 2.0166 \\ -1.4201 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\lambda_2 := \lambda_2 = 0.2226 \quad y_2 := \begin{bmatrix} \lambda_2^3 \\ \lambda_2^2 \\ \lambda_2 \\ 1 \end{bmatrix} \quad y_2 = \begin{bmatrix} 0.011 \\ 0.0496 \\ 0.2226 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\lambda_3 := \lambda_3 = 1.5454 \quad y_3 := \begin{bmatrix} \lambda_3^3 \\ \lambda_3^2 \\ \lambda_3 \\ 1 \end{bmatrix} \quad y_3 = \begin{bmatrix} 3.691 \\ 2.3883 \\ 1.5454 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\lambda_4 := \lambda_4 = 5.652 \quad y_4 := \begin{bmatrix} \lambda_4^3 \\ \lambda_4^2 \\ \lambda_4 \\ 1 \end{bmatrix} \quad y_4 = \begin{bmatrix} 180.5568 \\ 31.9455 \\ 5.652 \\ 1 \end{bmatrix}$$

2.2) Обчислимо матрицю подібності $S=M_3 \cdot M_2 \cdot M_1$

$$S := M_3 \cdot M_2 \cdot M_1 \quad S = \begin{bmatrix} -0.2311 & 1.0786 & 1.651 & -1.1587 \\ 0.0812 & -0.1367 & -1.641 & -0.2739 \\ 0.2381 & -1.2628 & -0.4132 & 0.3696 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

2.3) Знайдемо власні вектори матриці A

$$x_1 := S \cdot y_1 = \begin{bmatrix} -0.6663 \\ 1.548 \\ -2.2723 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Перевірка:

$$A \cdot x_1 - \lambda_1 \cdot x_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x_2 := S \cdot y_2 = \begin{bmatrix} -0.7402 \\ -0.6451 \\ 0.2176 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A \cdot x_2 - \lambda_2 \cdot x_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x_3 := S \cdot y_3 = \begin{bmatrix} 3.1157 \\ -2.8365 \\ -2.4059 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A \cdot x_3 - \lambda_3 \cdot x_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x_4 := S \cdot y_4 = \begin{bmatrix} 0.8975 \\ 0.7531 \\ 0.69 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A \cdot x_4 - \lambda_4 \cdot x_4 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Перевірка. Порівняємо власні вектори, знайдені методом Данилевського та власні вектори, знайдені засобами Mathcad

Власні вектори матриці A, знайдені засобами Mathcad:

$$\text{eigenvecs}(A) = \begin{bmatrix} 0.5317 & 0.6289 & -0.5219 & 0.222 \\ 0.4462 & -0.5726 & -0.4549 & -0.5159 \\ 0.4088 & -0.4857 & 0.1534 & 0.7573 \\ 0.5925 & 0.2019 & 0.7051 & -0.3333 \end{bmatrix}$$

- матриця, що містить всі нормовані власні вектори матриці A

або

$$\begin{aligned} \text{eigenvec}(A, \lambda_1) &= \begin{bmatrix} -0.222 \\ 0.5159 \\ -0.7573 \\ 0.3333 \end{bmatrix} & \text{eigenvec}(A, \lambda_2) &= \begin{bmatrix} -0.5219 \\ -0.4549 \\ 0.1534 \\ 0.7051 \end{bmatrix} \\ \text{eigenvec}(A, \lambda_3) &= \begin{bmatrix} -0.6289 \\ 0.5726 \\ 0.4857 \\ -0.2019 \end{bmatrix} & \text{eigenvec}(A, \lambda_4) &= \begin{bmatrix} -0.5317 \\ -0.4462 \\ -0.4088 \\ -0.5925 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

- власні вектори, що відповідають власним значенням $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4$

Нормовані власні вектори матриці A, знайдені методом Данилевського:

$$\frac{x_1}{|x_1|} = \begin{bmatrix} -0.222 \\ 0.5159 \\ -0.7573 \\ 0.3333 \end{bmatrix} \quad \frac{x_2}{|x_2|} = \begin{bmatrix} -0.5219 \\ -0.4549 \\ 0.1534 \\ 0.7051 \end{bmatrix} \quad \frac{x_3}{|x_3|} = \begin{bmatrix} 0.6289 \\ -0.5726 \\ -0.4857 \\ 0.2019 \end{bmatrix} \quad \frac{x_4}{|x_4|} = \begin{bmatrix} 0.5317 \\ 0.4462 \\ 0.4088 \\ 0.5925 \end{bmatrix}$$

$$\text{eigenvec}(A, \lambda_1) - \frac{x_1}{|x_1|} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{eigenvec}(A, \lambda_2) - \frac{x_2}{|x_2|} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{eigenvec}(A, \lambda_3) + \frac{x_3}{|x_3|} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{eigenvec}(A, \lambda_4) + \frac{x_4}{|x_4|} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$